

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Dubium IV. Quæ sit obligatio Referentis, Secretarii, Notarii & Procuratoris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

§. II. De Advocatis dicit *Eliz.* l. 6. q. 21., quorum certè, si quod aliud in *Rep.*, periculis laqueisque plenum munus arbitror. . . . plerique ipsorum utriusque partium adesse parati, aliud vix agunt, quam iura confundere, & quod nemo habeat, quod suum est, aut serò habeat, & habeat quasi emptum ac post tribulationes plurimas. *Canus* l. 10. de locis c. 9. ait, cum lites inundatione sua orbis Christiani fines pervaserint, miscuerint, confuderint, necesse est eos honore summo affici, qui iurgiorum componendorum dicuntur esse periti; componant necne, ipsi viderint; hoc nos certè videmus. minus ibi esse litium, ubi minus est huius generis litteratorum. *Daniel Eremita* de vita aul. & civil. l. 1. c. 13. ait, nec ferenda fori illa tabes & advocatorum pestis, quæ fortunas civium arrodit, & hoc agit, ut mali plus à medicina, quàm à morbo sit. *Plinius* l. 2. *Epist.* 3. fateretur, nos qui in foro litibus conterimus aetatem, multum malitiae, quamvis nolimus, addiscimus. Videri potest etiam *S. Aug.* *Epist.* 54., ubi sub finem Advocatos alloquens ait, redde quod accepisti, quando contra veritatem stetisti, iniquitati adfuisisti, iudicem fefellisti, iustam causam oppressisti, de falsitate vicisti. Hæc de malis Advocatis dicta sint.

1508

DUBIUM IV.

Qua si obligatio Referentis, Secretarii, Notarii, Procuratoris.

“**R** Esp. Tenentur ii omnes justè fideliterque exercere suum officium, sive ex debito muneris tantum, sive etiam ex juramento: Item tenentur scire ea, quæ ad suum officium spectant, debitamque diligentiam adhibere, præstando omnia necesse

necessaria, terminos justos petendo & appellando, cum fuerit necessarium. *Bon. Escob. & commun.*
Vnde resolvuntur sequentes Casus,

I. Peccant, si odio vel amore, spe vel timore, abutantur officiis suis; si secreta servanda non servant, si partibus vel earum solicatoribus, aliisve tradant processus vel scripturas originales, quas non debent; accipiant stipendium majus justo vel ultra pretium taxatum, si lites iniquas suadeant, &c.

II. Referens peccat, 1. si defectu studii, vel per incuriam male referat, vel aliquid substantiale prætermittat. 2. Si sit partialis, coneturque unus partis justitiam magis quam alterius explicare. 3. Si sententiam alterutri parti manifestet, priusquam evulgetur, unde possint gravia incommoda sequi, v. g. Judex recusari, &c. *v. Escob.*

III. Secretarius peccat, 1. Si juramentum violet, 2. Si arcanum prodatur. 3. Si sententiam nondum publicatam manifestet. 4. Si processus, aut sententiam non custodiat, vel partibus, sine præscripto Judicis ostendat. 5. Si testimonia non fideliter transcribit, sive exaggerando vel imminuendo; sive immutando aut invertendo. *Escob.*

IV. Tabellio, sive Notarius publicus peccat, 1. Si sine sufficienti peritia, (v. g. clausulas communes, &c. ignorans) suscipiat officium. 2. Si juramentum violet. 3. Si in depositione testium aliquid addat, vel detrahat, non levis momenti. 4. Si ministro transcriptori (cum erroris periculo) examen committat. 5. Si protocolla, & acta negligenter custodiat, cum damno partium. 6. Si differat causarum expeditionem, ut pecuniam extorqueat. 7. Si testamentum scribat hominis rationis usu destituti. 8. Si testes falsos admittat.

9. Si solennitates necessarias, ex ignorantia culpabili vel malitia, prætermittat. 10. Si testimonium aliquod necessarium, unius rogatu, & alterius damno, non exhibeat; si conficiat instrumentum usurarium, vel falsum, præsertim in damnum tertii; si faciat, ut processus & causæ veniant ad alios Judices vel Referentes, &c. quàm ordo illius tribunalis postulat, quia multùm interest habere hunc vel illum Judicem: *Escob. vid. Lay. l. 3. t. 6. c. 2. Bon. in prac. diff. ult. p. ult. 11.* Si secretum violet, v. g. aperiendo parti adversæ dicta testium, ante eorum publicationem; quod esse mortale contra justitiam docet *Trull. l. 8. c. 7. n. 3. ex Navar. c. 25. n. 52. 12.* Si parti petenti instrumenta occulter, præsertim quæ continent legata. *Nav. l. c. nu. 53. Sylv. V. Tabellio Trull. l. c. 13.* Si acta occulter vel parti petenti transumptum processûs neget, 14. Peccat graviter, si amisso Instrumento antiquo publico, vel testamento, aliud simile confingat.

V. Procurator peccat, 1. Si litem procuret injustam. 2. Si plures causas suscipiat, quàm possit expedire. 3. Si plus mercedis accipiat, quàm justum. 4. Si suadeat reo, vel parti, ut injustè veritatem neget. 5. Si suâ incuriâ, negligentîâ, aliâve culpâ causa sit, ut lis perdat. 6. Si nomine partis juret, sine particulari ejus informatione, cum periculo pejerandi. 7. Si culpabiliter tribunali non adfit, futuri incommodi metu, &c. *v. Esc. Lay. l. c. Bon. q. 3. p. 4. 8.* Si partes adducat ad concordiam iniquam. 9. Si differat causam, vel pervertat Judicem, vel petat terminos impertinentes, aut dilationes superfluas. 10. Si falsos testes inducat, *V. Syl. l. 12. c. 24. Fill. t. 40. n. 294. Trull. c. 6. d. 1.*

DUBL.